

PERSBERICHT 1 mei 2015

WERKTOP-aanpak ook succesvol in Rivierenland

Open, organische samenwerking leidt tot grotere uitstroom naar arbeidsmarkt

De vorming van de nieuwe Werkbedrijven is voor veel gemeenten een organisatorische uitdaging. Daarbij verdwijnt het doel, meer mensen mee laten doen op de arbeidsmarkt, soms meer dan gewenst naar de achtergrond. In Arbeidsmarktregio Rivierenland is de WERKTOP-aanpak gebruikt om een publiek-private samenwerking op te zetten op de inhoud, met complementaire competenties, gelijkwaardige betrokkenheid en gemeenschappelijke doelstellingen. Resultaat: een significante vermindering van het aantal werkzoekenden en een sterke groei van de klanttevredenheid bij ondernemers. De WERKTOP-aanpak werkt als vliegwiel voor een unieke organische samenwerking en een effectieve en efficiënte organisatie. Maar wat maakt nu dat deze aanpak zo'n succesvol alternatief is?

Uiterlijk eind 2016 moeten in de 35 Arbeidsmarktregio's Werkbedrijven gerealiseerd zijn. Zij werken aan meer plaatsingen van werkzoekenden en voor mensen met een arbeidsbeperking (de inclusieve arbeidsmarkt). In veel regio's worden de Werkbedrijven grotendeels vormgegeven via een top-downbenadering, met een ingrijpend fusieproces (of Gemeenschappelijke Regeling). De lead ligt bij het management, en medewerkers van de afzonderlijke stakeholders (gemeenten, UWV, SW-bedrijf en de WerkgeversServicePunten) participeren te weinig. Medewerkers voelen zich daardoor onvoldoende mede-eigenaar van het nieuwe Werkbedrijf. Verschillen tussen de stakeholders worden geaccentueerd, en het gevaar van een wij-zijgevoel ligt op de loer. Zeker omdat de identiteit van de eigen organisatie binnen de arbeidsmarktdienstverlening in gevaar is. Medewerkers moeten zichzelf in het proces naar het nieuwe Werkbedrijf voor een deel herdefiniëren en herprogrammeren. Hoe meer zij aan hun 'oude' organisatie hangen, hoe moeilijker dit proces is.

WERKTOP: Samenwerking van onderop

Het is vele malen effectiever en efficiënter om een organisatieverandering (Werkbedrijf) langs de weg van organisch samenwerken te laten verlopen. Samen werken volgens een nieuwe werkwijze, die doelmatigheid en inhoud voorop heeft staan en niet rechtmatigheid, procedures of 'scores' voor individuele organisaties. In een aantal gemeenten in de regio Rivierenland zet men hiervoor de WERKTOP-aanpak in. Deze innovatieve werkgeversbenadering gaat uit van *mechanism design*, het denken in wensen en mogelijkheden van alle betrokkenen. Ondernemers, werkzoekenden en overheid. Het is een kanteling in denken en doen. De aanpak koppelt werkzoekenden en ondernemers rechtstreeks aan elkaar. Niet via papier en procedure, maar door écht contact, in 'prettige gesprekken' en dankzij een duurzame relatie tussen ondernemer en gemeente. Niet de regels bepalen de koers, maar de talenten van kandidaten (werkzoekenden) en de personeelsbehoefte van klanten (ondernemers). Oude patronen worden doorbroken, nieuwe ideeën krijgen kans en er is ruimte om te experimenteren en te improviseren. Sterker nog: de WERKTOP-aanpak vraagt om innovatief en vooral lokaal maatwerk, alleen zo kan het organisch groeien en daarin de samenwerkende organisaties meenemen. Onderzoek van de Universiteit Tilburg in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft aangetoond dat de WERKTOP-aanpak in verschillende gemeenten heeft geleid tot meer uitstroom, meer zelfvertrouwen en een proactieve houding van werkzoekenden en meer ondernemers die werk bieden. En dit voor twintig procent van de kosten van een regulier re-integratietraject.

Veilige werkvloer zorgt voor ontwikkeling

In Rivierenland heeft de organische, bottom-up samenwerking van de WERKTOP-aanpak ervoor gezorgd dat de 'muren' van organisaties minder hard zijn geworden. Ingegeven door de fundamentele veranderingen in de economie en binnen het sociale domein is ingezet op een andere manier van denken en doen. De motor is de menselijke maat. Er wordt sterk geïnvesteerd in het relatiemanagement richting

ondernemers en (samenwerkende) organisaties. Het 'kantoor' van klantmanagers is verruild voor het bedrijventerrein. Deze eigentijdse aanpak vraagt om een focus op samenwerken, verbinding en inspirerend leiderschap. Met deze sterke pijlers kan een werkvloer worden gecreëerd waar medewerkers zich veilig voelen, gelijkwaardig en gerespecteerd. Dat zorgt ervoor dat zij zich kunnen ontwikkelen en hun vakmanschap kunnen vergroten. Medewerkers in Rivierenland geven terug dat zij hierdoor betere resultaten behalen, op een prettige manier voor klanten, kandidaten en henzelf. Een werkwijze die past bij deze tijd.

Lef en durf om te veranderen

De samenwerking tussen UWV, gemeenten en het bedrijfsleven in Rivierenland heeft inmiddels geresulteerd in een sterke marktpositie. Daarom is besloten de WERKTOP-aanpak dé werkgeversdienstverlening te laten zijn in de Arbeidsmarktregio Rivierenland, nu en in de toekomst. Hiermee is een grote stap gezet richting Werkzaak¹, de werkgeversdienstverlening in Rivierenland ('De zaak met hart voor werk'). Bestuurders, management, medewerkers en het bedrijfsleven hebben het aangedurfd om de bakens te verzetten. Het corrigeren, herdefiniëren, herprogrammeren van een verouderd systeem vraagt lef en durf: dat is dé kracht van de Arbeidsmarktregio Rivierenland geworden.

Cultuuromslag

Het systeem vernieuwen vraagt ook om een cultuuromslag. Cultuur definieert de sociale grenzen van een organisatie, verleent identiteit aan medewerkers, en maakt loyaliteit van de individuen aan het gemeenschappelijk doel mogelijk. Cultuur zorgt voor sociale stabiliteit en psychologische veiligheid. Een cultuuromslag zoals die voor de WERKTOP nodig is, vraagt om - soms pijnlijke - concrete maatregelen zoals een herschikking van de machtsverhoudingen en het overboord zetten van vertrouwde gewoontes en procedures. Dat lukt alleen als iedereen de inhoud centraal zet. Zoals dat is gebeurd in Rivierenland. Daar hebben medewerkers, ondernemers en werkzoekenden nieuw gedrag aangeleerd, daadkrachtiger en effectiever. Een mensgerichte cultuuromslag, met focus op vertrouwen. Daarbij is invulling gegeven aan de basisbehoefte van elke medewerker, te weten veiligheid, waardering en respect. Medewerkers zijn niet tegen verandering, maar verzetten zich tegen methoden van verandering die hun zelfrespect aantasten. De WERKTOP-aanpak biedt hen door de organische manier van samenwerken veiligheid en de ruimte om zich te ontplooiën. Medewerkers zijn in de WERKTOP-aanpak getransformeerd tot resultaatgerichte relatiemanagers. En met succes. Het afgelopen jaar hebben 253 bedrijven zich aangesloten, zijn 96 werkzoekenden duurzaam aan het werk (uit de uitkering) en tonen 44 werkzoekenden hun talent bij een ondernemer (re-integratie op de werkvloer). Een uitstekende opmaat naar de nieuwe Werkzaak per 1 januari 2016!

Voor meer informatie: www.werktopwerkt.nl

Bert van Swam, wethouder gemeente West Maas en Waal
Yvonne van Amstel, architect en projectleider WERKTOP-aanpak

¹ Werkzaak Rivierenland is een samenwerkingsverband van negen gemeenten (Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal en Zaltbommel, UWV, Lander werk & participatie en het Werkgevers Adviespunt Rivierenland.

WERKTOP Rivierenland

Op 15 februari 2014 werd in de gemeente West Maas en Waal een start gemaakt met de WERKTOP-aanpak. Dit mede naar aanleiding van het succes van de werkwijze in de gemeente Groesbeek. Via het Lokaal Sociaal Akkoord West Maas en Waal verbonden 70 ondernemers zich aan de WERKTOP-aanpak. Via de Stuurgroep West Maas en Waal deed de WERKTOP-aanpak in september 2014 ook zijn intrede in de gemeenten Neerijnen en Tiel. In februari 2015 haakte het UWV aan en zijn gesprekken gestart over de samenwerking. De partijen (gemeenten, Werkgevers Adviespunt Rivierenland, UWV en (de toekomstige) Werkzaak) waren unaniem trots op de resultaten en zagen dat de interne organisatie klaar was voor weer een verbreding, nu met de doelgroepen waarvoor het UWV verantwoordelijk is: ZW, AG (WIA, WAJONG) en WW. Medio maart 2015 hebben de stakeholders die zitting hebben in de nieuw te vormen organisatie Werkzaak besloten dat de WERKTOP-aanpak dé methodiek wordt binnen Werkzaak. Met ingang van 1 mei 2015 is WERKTOP Rivierenland een feit, een samenwerking tussen 10 gemeenten, SW-organisaties en UWV. Organisch groeien WERKT!

WERKTOP-aanpak

De WERKTOP verbindt kandidaten en ondernemers, met oog voor ieders wensen en kwaliteiten. Doordat zij elkaar écht ontmoeten, zien zij meer van en in elkaar.

Uitgangspunten van de WERKTOP-aanpak zijn:

- Het denken in wensen en mogelijkheden van alle betrokkenen: Ondernemers, werkzoekenden en overheid.
- De aanpak koppelt werkzoekenden en ondernemers rechtstreeks aan elkaar. Niet via papier en procedure, maar door écht gelijkwaardig contact, in 'prettige gesprekken'.
- Re-integratie van kandidaten (werkzoekenden) gebeurt op de werkvloer (dus altijd bij een ondernemer), daar kunnen zij hun talenten en kwaliteiten tonen.
- De focus ligt op wat kandidaten kunnen en waar zij passie en talent voor hebben.
- De gemeenten/UWV/WAPR ontzorgen ondernemers volledig.
- Activiteiten in het kader van de WERKTOP-aanpak zijn van begin tot eind een cocreatie van gemeenten/UWV/WAPR en bedrijfsleven.

Flexibel

WERKTOP is een 'laboratorium-aanpak'; vooraf ligt niet vast wat de beste manier is om een goede match te realiseren. Hert hart van de aanpak is het organiseren van 'Prettige gesprekken'.

Deze kunnen per situatie anders ingezet worden. Samen ontwikkelen het bedrijfsleven en de gemeenten/UWV en WAPR 'op maat' de beste aanpak in elke situatie.

Noot voor redactie.

Voor meer informatie:

Bert van Swam (06-53123032) en Yvonne van Amstel (06-24235984)